

Läsresan 3 Arbetsbok

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41195

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukta, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 010-473 57 11.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Läsresan 3 Arbetsbok

Författare: Herrlin

ISBN: 987-91-8835-981-0

Innehåll

Svartskriftskopia av punktskriftsboken	1
Generella förändringar av boken	2
Sidspecifika förändringar	3
Till läsaren	4
Pedagogiska tips	5
Bildbeskrivningar	7

Svartskriftskopia av punktskriftsboken

Till punktskriftsboken finns en bilaga som heter **Svartskriftskopia av punktskriftsboken**. Det är en pdf där du kan följa hur hela läromedlet, sida för sida, är pedagogiskt anpassat och utformat.

Här ser du vad elevens punktskriftsbok innehåller efter att SPSM har gjort alla de bearbetningar som behövs för att läromedlet ska bli tillgängligt för någon med synnedsättning eller blindhet. Det kan till exempel röra sig om infogade bildbeskrivningar, omarbetade uppgifter eller övningar som har utgått.

Pdf-filen är i svartskrift och är en exakt spegling av punktskriftsboken vilket innebär att olika förtecken som används i punktskriften för bland annat siffror, versaler och stilsorter återges. Till exempel ser du siffertecknet (p3456) som en grind före siffran och versaltecknet (p6) som ett understreck före bokstaven.

Filen finns att ladda ner i SPSM:s webbutik, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på läromedlets titel i SPSM:s webbutik och ladda ner filen som heter **Svartskriftskopia av punktskriftsboken**.

Observera att svartskriftskopian kan ha ett udda pappersformat, FA44, och att det kan påverka möjligheten att skriva ut den. Bäst är att läsa svartskriftskopian digitalt.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Det är en del förändringar gjorda i boken för att få den att fungera för den punktläsande eleven. För att inte göra den här läraranvisningen alltför omfattande och krånglig att läsa uppmanar vi dig att titta i **Bilagan till läraranvisning** där du lättare kan se alla förändring sida för sida.
- Ibland är korta bildbeskrivningar inkluderade i uppgiftens text, men det finns också bilder som har en vanlig bildbeskrivning.
- Boken har inga svällpappersbilder, men till vissa uppgifter används Läsebokens svällpappersbild eller bildbeskrivningar.
- Uppgifterna **Uttryck**, **Fundera vidare** och liknade har fått deluppgiftsnummer istället.
- Markeringen **webb** är inte med i den anpassade boken.
- **Min handstil** är ändrad till Skriv noggrant.
- **Lilla kollen** har egen numrering på uppgifterna.
- **Tankekartor** är inte med som uppgift. Du får själv beskriva hur en tankekarta ser ut och används om det känns väsentligt.
- Några uppgifter bygger på att utläsa informations ur bilder. Det är ju generellt svårt att få tillgång till samma information ur en bildbeskrivning. Bilden på sidan 25 har en lång och svår bildbeskrivning. Kanske bör du läsa den för eleven istället.
- På sidan 48 och 90 är frågorna omgjorda till faktafrågor istället.
- Uppgifter där svartskriften har småbilder som ledtrådar för att gissa rätt ord har istället fått korta ledtrådar i text. Det kan tänkas vara svårare än det är för de seende eleverna att läsa av bilder.
- Skrivuppgifter där eleven förväntas skriva sin del inklämt mellan redan given text, exempelvis som på sidan 35, kan behöva förklaras.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

17

Alfabetisk ordning

Den fetmarkerade tredje bokstaven i orden är markerad med parentes. Kolla så att eleven kan punktskriftstecknen för parenteser.

Alfabetisk ordning

Bo(d)en Bo(l)Inäs Bo(r)ås

När ordens andra bokstav också är samma, osv.

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

- Bildbeskrivningar finns när så behövs för att kunna lösa uppgifterna. Ibland är beskrivningen inkluderad i uppgiften.
- Boken har inga svällpappersbilder men till vissa uppgifter använder du Läsebokens svällpappersbilder eller bildbeskrivningar.
- Om du undrar över något tveka inte att fråga din mentor.

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Eleven svarar på uppgifterna på datorn. Skapa en mapp i datorn med bokens namn. Den mappen ska ligga i en mapp för svenska. På så vis skapas en trädstruktur i datorn som gör att eleven själv kan hitta.
- De uppgifter som eleven behöver för att kunna lösa uppgifterna har fått någon form av bildinformation. Bilder som behöver lite mera text finns i "bildbeskrivningarna" med de flesta bildförtydligandena är i form av synonymer eller korta beskrivningar som har inkluderats i själva uppgiften. Ibland hänvisas till Läseboken, men var medveten om att alla bildbeskrivningar kan behöva förtydligas. En bildbeskrivning kan aldrig ge exakt samma information som de seende eleverna får genom att se på bilderna. Samtala därför om bilderna och ge den extra information som eleven med synnedsättning kan ha nytta av för att få samma förståelse som de seende eleverna.
- Det finns återkommande uppgifter där eleven får en bild som ska kopplas till de ord som tränas. Här måste man förvissa sig om att eleven vet vad orden betyder och att eleven känner till synonymerna eller bildförklaringen som ges.
- Boken har inga svällpappersbilder. Men till en uppgift ska man använda svällpappersbilden som finns till Läseboken. Ta var på dessa tillfällen då eleven behöver alla träningstillfällen som erbjuds för att bli duktig på att avläsa och tolka svällpappersbilder.
- Vissa uppgifter kan förtydligas med en enkel skiss på elevens ritmuff/Blackboard.
- Ritmuffen är ett bra hjälpmedel för att förklara en bild eller exempelvis visa hur sid 64:s bild ser ut. Rita en **enkel** skiss. Skala bort all onödig information. Man kan även göra det enkelt för sig genom att göra en kopia av den bild man vill rita genom att kopiera den i skolans kopiator. Sedan är det bara att stoppa in den kopierade bilden i ritmuffen. Fyll i de konturer som Du anser behövs för förståelsen och skriv sedan den text som eleven behöver genom att sätta in ritmuffen i elevens Perkinsmaskin. I dag finns även Blackboard (bestnr: 10326). Det är en ritplatta där man snabbt och enkelt kan framställa taktila bilder. Man beställer den hos SPSM. Det finns två filer på Youtube om hur den används. Sökord på Youtube: Sensational blackboard.
- Samtliga uppgifter i boken är numrerade.
- Samtliga tabeller har omarbetats till löpande text.
- Om man vill få lite omväxling kan man i vissa uppgifter låta eleven markera sitt svar med häftmassa direkt i punktskriftsboken.
- Nytt kapitel skrivs på ny sida.

- Eleven kan markera var han/hon är i boken med ett gem och häftmassa.
- Glöm inte bort att ge eleven feedback och att kolla att uppgifterna har lösts rätt.
- Tänk på att det tar **längre tid** för en elev med svår synnedsättning att läsa texter, bildbeskrivningar och uppgifter.
- Uppmana eleven att **alltid** läsa igenom **hela** uppgiften innan eleven börjar skriva sina svar.
- Vid prov har eleven med synnedsättning också rätt att få **mera tid** till sitt förfogande.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

5

En allvarsam pojke tittar ut genom ett fönster. Han har krupit ihop och håller armarna om knäna.

10

En liten grå mus kollar ut genom sin lilla dörr. I bakgrunden ser man musens säng och en hylla med saker.

13

En trollkarl håller ett grönvitt ljusfenomen mellan sina fingrar.

21

Två vinterklädda barn åker på en liten släde av trä i snön.

25

En tecknad bild. Det är en solig sommardag på landet. Solen lyser på en blå himmel över ett rött litet hus. Tre fåglar flyger i luften. Framför huset finns en hög blomställning där vita blommor klättrar längst ställningen. I en rabatt har någon börjat gräva för där ligger en spade, en liten kratta och handskar. En flicka kommer gående med en skottkärra fylld med jord. I skottkärran sitter en katt. Flickan har långa flätor och är klädd i blåa snickarbyxor, en randig långärmad tröja och har en grön hatt på huvudet. Flickan ser glad ut. En häst står bredvid ett träd. På en gren i trädet sitter en grå fågel. Framför trädet står en brun hink med några växter. En blå filt med vita ränder ligger i gräset där det står en fikakorg, en saftflaska, glas och en dubbelmacka.

29

En fotbollsspelare är på väg att ta emot bollen. Den kommer mot honom uppifrån.

37

En pojke med flytpuffar på armarna står på en trampolin och tittar ner mot vattnet.

47

En glad flicka med fingrarna helt täckta av fingerfärg i olika färger.

55

En kvinna sitter ensam i en flygterminal. Hon har en rosa resväska bredvid sig. Hon lutar pannan mot sina händer. Hon ser ledsen eller besviken ut.

63

En kvinna står vid sin bil och letar i sina fickor.

71

Ett barn ligger i sängen, håller handen på pannan.

79

En man sitter med mobilen vid örat. Han kniper ihop munnen. Han ser inte glad ut.

87

Bild 1 – En tjej och en kille fiskar. Barnen står på en brygga iklädda orangea flytvästar. De har maskar i en låda. En katt kollar på när de fiskar. Barnen blir glada när killen får napp, en stor grön fisk.

Bild 2 – En tjej och en kille cyklar. Tjejen cyklar först. Hon har en röd hjälm på huvudet och killen har en blå hjälm. De ser glada ut och cyklar så att dammet yr runt cyklarna.

89

En pojke sitter bredvid sin cykel. Han tittar på sitt blodiga knä.

97

En flicka sitter på en gräsmatta och snurrar tre rockringar runt armarna.

105

En liten flicka skriker med vidöppen mun.

113

Det droppar från rören under ett handfat. Framför handfatet sitter en kvinna och talar i telefon. Hon ser bekymrad ut.

116

På en tågstation drar en man och ett litet barn tillsammans en gul resväska.